

SYLABUS PRZEDMIOTOWY

Kierunek studiów	Teologia
Specjalność	Liturgika
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	Sakramenty, sakramentalia
Nazwa w języku angielskim	Sacraments, sacramentals
Język wykładowy	Polski
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów

2.a. Studia stacjonarne

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Praktyka	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
20	-	-	-	2	Sala dydaktyczna

3. Cele przedmiotu

1.	Podstawowym celem nauczania przedmiotu jest pogłębienie wiedzy z zakresu liturgii sakramentów i sakramentaliów, zarówno ich historycznego rozwoju na przestrzeni dziejów kulturowych (łącznie z aktualną problematyką) jak i teologii.

4. Wymagania wstępne

1.	Po uprzednio zdobytej wiedzy z zakresu liturgiki: umiejętność zdefiniowania pojęcia sakramentu i sakramentaliów i ich znaczenia w liturgii, również w odniesieniu do praktyki. Znajomość i umiejętność posługiwania się księgą liturgiczną. Znajomość podstawowych pojęć teologicznych zwłaszcza liturgicznych.

5. Przedmiotowe efekty kształcenia

Kod efektu kształcenia przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Kod efektu kształcenia kierunku
EK_W1	Absolwent wykazuje podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, szczególnie w zakresie nauk biblijnych, teologii systematycznej i historii Kościoła	TMA_W01
EK_W2	Absolwent analizuje i interpretuje problemy edukacyjne, wychowawcze i katechetyczne wykorzystując wiedzę teoretyczną z pedagogiki i psychologii w powiązaniu z teologią	TnMA_W02
EK_W3	Absolwent wykazuje pogłębioną wiedzę z zakresu teologii słowa Bożego i sakramentów	TkMA_W01
EK_W4	Absolwent prezentuje uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji wiedzę z zakresu liturgii i liturgiki, obrzędowości Kościoła i pobożności ludowej	TkMA_W02
EK_U1	Absolwent na podstawie samodzielnych poszukiwań i analiz różnych źródeł formułuje krytyczne osądy z wykorzystaniem wiedzy teologicznej	TMA_U01
EK_U2	Absolwent poprawnie dokonuje analizy źródeł, syntezy różnych idei i poglądów teologicznych, właściwie dobierając metody i narzędzia badawcze dla oryginalnego rozwiązania problemów	TMA_U02
EK_U3	Absolwent wylicza ogólne i specjalistyczne zadania duszpasterskie Kościoła katolickiego i omawia sposób ich realizacji	TkMA_U01

EK_U4	Absolwent przedstawia sposoby przekazywania i popularyzowania wiedzy teologicznej przez posługę duszpasterską i katechetyczną Kościoła katolickiego	TkMA_U02
EK_K1	Absolwent uzasadnia konieczność podejmowania przez całe życie rozwoju osobistego religijno-duchowego i wspomaganie innych w tym rozwoju	TkMA_K01
EK_K2	Absolwent wykazuje umiejętność adekwatnego wykorzystania różnorodnych form komunikacji międzykulturowej i międzyreligijnej	TkMA_K02
EK_K3	Absolwent wykazuje umiejętność krytycznego odnalezienia się w ogromie informacji z zakresu komunikacji międzykulturowej i międzyreligijnej oraz wyselekcjonowania informacji wartościowych	TkMA_K04

6. Treści kształcenia

L.p.	Tematyka wykładów
W.1.	Definicja: <i>sacramentum – misterium; sakramentalia</i> . Zarys historyczny i współczesna teologia.
W.2.	Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego – geneza, historia i teologia
W. 3.	Sakrament chrztu: katechumenat i rozwój obrzędu chrztu na przestrzeni epok kulturowych
W.4.	Sakrament bierzmowania – geneza, zarys historyczny i teologia
W.5.	Biblijne korzenie sakramentu pokuty i pojednania
W.6.	Rozwój obrzędu sakramentu pokuty i pojednania – teologiczne implikacje
W.7.	Sakrament namaszczenia chorych – źródła jego powstania i rozwój historyczny
W.8.	Teologia sakramentu namaszczenia chorych
W.9.	Sakramenty w służbie komunii
W.10.	Sakrament święceń biskupa, prezbitera, diakona
W.11.	Posługi w Kościele
W.12.	Sakrament małżeństwa geneza, historia i teologia
W.13.	Sakramentalia – uświęcenie codzienności
W.14.	Konsekrowane dziewicwo w Kościele

W.15.	Liturgia wspólnot życia konsekrowanego
W.16.	Błogosławieństwa
W.17.	Egzorcyzmy
W.18.	Procesje, pielgrzymki, rok święty
W.19.	Pogrzeb chrześcijański – pascha chrześcijanina
W.20.	Pobożność ludowa a liturgia

7. Literatura

Lp.	Obowiązkowa
1.	Konstytucje apostołskie oraz wprowadzenia teologiczno-pastoralne zamieszczone w następujących księgach liturgicznych: <i>Obrzędy chrztu dzieci dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , wydanie trzecie, Katowice 2004; <i>Obrzędy chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , Katowice 1988; <i>Obrzędy bierzmowania dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , wydanie trzecie poprawione, Katowice 2019; <i>Obrzędy pokuty dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , wydanie drugie, Katowice 1996; <i>Sakrament chorych. Obrzędy i duszpasterstwo</i> , wydanie drugie poprawione, Katowice 1995; <i>Obrzędy święceń biskupa, prezbiterów i diakonów</i> , Katowice 2018; <i>Obrzędy sakramentu małżeństwa dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , wydanie trzecie według drugiego wydania wzorcowego, Katowice 1996; <i>Obrzędy błogosławieństw dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , 2 t., Katowice 1994; <i>Obrzędy pogrzebu dostosowane do zwyczajów diecezji polskich</i> , wydanie drugie uzupełnione, Katowice 1998; <i>Dodatek do Obrzędów pogrzebu (Obrzędy pogrzebu związane z kremacją zwłok. Obrzęd złożenia urny w grobie)</i> , Katowice 2010; <i>Egzorcyzmy i inne modlitwy błagalne</i> , wydanie wzorcowe, Katowice 2002; <i>Obrzędy poświęcenia kościoła i ołtarza</i> , wydanie wzorcowe, Katowice 2001.
2.	B. NADOLSKI, <i>Liturgika: Sakramenty. Sakramentalia. Błogosławieństwa</i> , t. 3, Poznań 2012.
3.	<i>Misterium Christi. Sakramenty i sakramentalia</i> , (red. W. J. Świerzawski), t. 4., Zawichost-Kraków-Sandomierz 2013.
4.	<i>Celebracja sakramentów i sakramentaliów. Materiały liturgiczno-pastoralne dla duchowieństwa i wiernych świeckich</i> , (red. S. Araszczyk), Legnica 2016.
5.	Jan Paweł II, <i>List apostołski „Dies Domini”</i> , 7 lipca 1998.
6.	Jan Paweł II, <i>Encyklika „Ecclesia de Eucharistia”</i> , 17 kwietnia 2003.
	Uzupełniająca
1.	B. NADOLSKI, <i>Leksykon Liturgii</i> , Poznań 2000.

2.	M. RIGHETTI, <i>Manuale di storia liturgica. I sacramenti – i sacramentali</i> , vol. 4, Milano 2005.
3.	CZ. KRAKOWIAK, <i>Sakramentalia i błogosławieństwa w liturgii Kościoła</i> , „Ateneum Kapłańskie” 152 (2008) n. 3, s. 422-433.
4.	D. KWIATKOWSKI, <i>Święcenia prezbiterów w Pontyfikale Rzymskim z 1990 roku</i> , „Roczniki Teologiczne” 49 (2002) z. 8, s. 111-144.
5.	M. KUNZLER, <i>Liturgia Kościoła</i> , Poznań 1999, s. 401-515.

8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
Wykład informacyjny, konwersatoryjny	W1-W20

9. Nakład pracy studenta

9a. Studia stacjonarne

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	50	1
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	10	1

Nakład pracy studenta w godzin: 60. Liczba punktów ECTS: 2

10. Kryteria oceny

Na ocenę 2.0	Brak podstawowych wiadomości dotyczących treści wykładów i ćwiczeń. Brak podstawowych kompetencji określonych w treściach programowych kursu. Brak podstawowych umiejętności określonych w efektach kształcenia.
Na ocenę 3.0	Posiadanie podstawowych wiadomości, umiejętności oraz kompetencji określonych w wymaganiach, potwierdzone uzyskaniem 55%-65% możliwych do uzyskania na egzaminie punktów, minimalna aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium.
Na ocenę 3.5	Dostateczna znajomość omawianych zagadnień, potwierdzona uzyskaniem 65%-75% możliwych do uzyskania na egzaminie punktów, dostateczna aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium.

Na ocenę 4.0	Dobra znajomość omawianych zagadnień, potwierdzona uzyskaniem 75%-85% możliwych do uzyskania na egzaminie punktów, duża aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium.
Na ocenę 4.5	Dobra znajomość omawianych zagadnień, potwierdzona uzyskaniem 85%-95% możliwych do uzyskania na egzaminie punktów, wyróżniająca się aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium.
Na ocenę 5.0	Bardzo dobra znajomość omawianych zagadnień, potwierdzona uzyskaniem pow. 95% możliwych do uzyskania na egzaminie punktów, wybitna aktywność na ćwiczeniach, zaliczenie kolokwium.

11. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Ks. dr Karol Litawa
Osoba prowadząca wykład	Ks. dr Karol Litawa

Sylabus obowiązujący w roku akademickim 2023/2024

ks. Karol Litawa

.....
podpis autora

.....
podpis kierownika AKW